

Օրհն է՝ Ի՞նչ կը տրամադրէ նաեւ թէ 13 տարեկանն պահապ տարը աշխատանք չկատարապտան, և 13 տարեկանն վր թղլատարուն կ'է՞ն աւարտած են իրենց նախակրթական ուսմանը: 14 տարեկանն վար դնողող տարր օրական վնջ ժամն աւելի չաշխատին, և 16 տարեկանն վար դըռնուղղներն առաւելո՞ւ տասն ժամ աշխատին, թայն առնուազն կէս ժամն ընըհատմամբ: Գիշերայն աշխատութիւն բացառակա արդկելալ է դորժաուրեղապ, մմ թէ փոքր Սոքը:

Նոր օրհնագիրը մանաւորապէս հոգածու է վորակել գործածուող այն հարկարուրէ ճշակ առողջական ու բարձրախան ազահոյութեան: Ոչ միայն գործարան կամ խանութ մանող պատահին իւր նախախորհական ուսումնաւարած պէտք է լինի, այլ և ժամանակ մ'աւ միջոց պիտի յետնայ յաճանելու այն յատուկ վարձարար ներ գործ ճշտութիւնը կը պահէ ամբողջադրել մէջ, որպէս զի գործի հարկարող պատահելու երկտարապէս չլինեց ուսումը կատարելագործելն լսանք Եւրոպական կամ Կարգաւորչական-բնական վարձարար կ'անանին:

ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԵԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

գերն ուղղեալ առ նոյն նախարարն •
բովհետեւ ինչպէս ուրիշ առաջնակարգ
Դրամատանց, նաեւ Բիւլետի Փոստիէ
տնօրէնն և գեր-տնօրէնն ելմտակա

Հակառակ այս կառավարական ա

ՊԱՆԴԱՆԵՄՆ ԴԵՊՐԵՐ ԵՒ ԶՈՅՑՆԵՐ

111

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Հէջայի քննութիւնը 13
Պատիւովէլ առաւ այդ նամակն ու ընդ-
երկար նայեցաւ անոր վրայ ։
Նստաշանքս որ արձակեց ։
—Տարկարայ չի մնար, մրմնջեց, այս-
քան ատենէ ի վեր փնտռուած դպրոնէրէ-
մէն է ։ Ի՞նչ ընեն ։ Նամակը կարգաւ
չէր համարձակել ։ Եւ սակայն . . . Ի՞նչ
փորձութիւն ։
Իրաւ ալ փորձութիւն մէն էր յրտե-
սին համար որ այսքան երկար մտնենք
չեմք, առիթի մը կ'սպասէր վերիփն-
նութիւն չի սպանուի թեան դպրոնեաց թա-
փանցելու համար ։
Հարկ էր արդեայն այս անխորշը ազա-
տէ թիւնը արդարանալ՝ պատրուակաւ
մըջօրէն ։
Այդ պատրուակը չուրմը դուռ ։
—Այս թուղթին մէջ՝ սպանութեան
վրայ մանրամասնութիւնք կան անտար-
կայաւ ։ Եւ ո՞վ դիտել է Որեմիսնա մէջ
սակից մը շտախտասանը, որ արդարա-
թեան ձեռքը ինկած չըլլայ միմէն ցարդ
Թիլթի դռնակի մը առաւ ու խնամ-
պահարանին մէջ մտցուց դպն ։
Պահարանը, որ ի վրայատար կերպովէ փա-
ռած էր, բացուեցաւ ։
Պակօթիկ տոնդայալէ հետաքրքրու-
թեամբ կարգաց դպն, ու երբ աւալ-
տեց .
—Ահ, անպատշա՞նք, ինքն է հեղեղ
եւ մտածել թէ՛ բռնուեցաւ, երբ ունե-
ղատուարը տանել էրաւ, թէ՛ մկկ բա-
մը բաւական էր գինձը, գոյտարան-
տալը համար ։ Միակ բառ մը . . . Ա-

հաստատանքի յանձնարար է . . . այդ՝ ին-
աններդ պատմության հերթ . . . ո՛չ, Ասորիք
սեն թաղապարտութիւն . . .

Այդ՝ վայրկեանին, երեցեց պարտեզի-
կ'անտէրէր .

— Պարոն երեցեց կ'երթայ . . . միւս
մեկուն է հասանաբար .

Նամամը պահարանին մէջ դուռն ու
նորէն փակեցեց .

Յետոյ թռչիկին խուցն ելաւ .

Խուցին դուռը կիսաբաց էր .

Անիշուի մը սեւեռեղով՝ եղելութիւն
հասցաւ .

Ժպէթի անկողնոյն ոտքը ծնդբաժն՝ կ'ա-
ղօթի իր միշտ .

— Գէշ է, մտածեց Պալաթիէլ, նախա-
մեծար սեպած է անկողնոյն մէջ մեռելի
կիցողին նախորդած՝ երեցեցն է իրեն
Ամեն մարդ իր ճաշակի ունի . Ասոր հա-
մարձ պէտք ուշ է . կը մնայ իս Հէօյնը
միշտ նա պէ մեռեց փաշայի, տնայա-
ւուած հոմ .

Նախ կ'առաւ ժպէթի յարանադրու-
թեան ներքեւ դուռն իր ծառայութիւն
ներդ, յետոյ, միջոյրին յաղորդող քանի
պաշտ մայրիկեաններդ գտնէր, Շանդլըրը
վաղեց .

— Եթէ պատուք ընդացեալ գտնեմ, կ'
բռնեմ Սիւլիկի օստիկանատուովը կը տա-
նիմ, ու յաղթական Սէրտոն կը դառ-
նամ .

— Զաղացքին բոլոր դուռներն ու պա-
տուհանները րպէ էին .

— Պաշարըրը րպէ տար չուէնիմ .
Ու ներս մտաւ .

Սալայիս ի զգոյ իջնապէս զաղայցաբնակ իւր ամառը, վերք, վարք, խորք դարակները բացաւ, որոսաց, անկողններնուս տակը նայեալու, սոսկապառնէն, ամառաւ նոցաներն, ամառուները իմոտեց. Լա Հէօյն չի գտաւ։

— Իմանի որ դուռները բաց են, ան շուշուտ պիտի գայ։

Ու պալ ի վերջամոլայական մտածմամտ նստելով, սպիւնացաւ։

Կրկնապարք մարած էր։ Ջեռքը մտ խորհարան մէջ խորիցն։ Մոխիրները պաւ էին։

— Այսօր կերպարիմ չէ եփերը, ըստ լրտեսին որ կ'սխիւք մտահոգութիւն ունենալ։

Դուրս ետու, գնաց ման գալ ջաղացքին շրջապէս դառուտուն մէջ, կարծիք չէի հնա արիւր գտները ջաղացապանուհին իր գէտնախնարներովն ու հունձքերովն զբաղած։ Մտային ամէն կողմ ամային էր։

Լա Հէօյն չի գտար։

— Բիւրեւս նստատանին մէջն է։

Ստիպող մտապատեւան մը վրէ իսկ փնտռելով,

Մինչեւ իսկ ֆէյնի Տան պուրակներուն մէջ մտաւ։

Ընդունալ խուզարկութիւնը։

Գնաց տնիւրիկին ինչ առեւաւ, ըջմակ ապարանքներ, դառաթէյց մէջ աշխատող գործուորւորէյն։ Անկնոտեք միւսեայ պատասխանան ասացաւ։

— Ետտեղն ի վեր ալ չէիք տեսնիր Լա Հէօյնը։

Կին մը միայն հետեւեալ մանօթեալ

—Ջաղացապետ՝ Հին երկ կ'իրկուես նրւ մարեր, Ետեղ կըլլէի մօտ : Ջաղացքի փախի մէջ լսէի իմ լուսար :
—Ուրեմն այս իրկուես իր գտնեմ գինքը Լրաւան Այրտան դարձաւ :
Ժոյնքի իմ հօրը մահ՛ւ մօրն լոնաց տը ուսած չէի :
Եկեղեցոյն զանգակը դարկած էր Ինչպէս կ'ընես գիւղերու մէջ մեռելոց համար :
Հիւսնոգ կ'իրն աղմկիկն տեղեկութիւն հարցունցած էր :
—Ո՛վ մեռել է :
—Ձեմ գիտեմ, մայր :
Եւ դժուարաւ իմ գտալիք իր հնծկը տանէի :
—Արդեօք դո՛ւն հիւսնոգ ես, աղմկիկ :
—Ո՛յ, մայր իմ, միտան թէ՛ք մի պիտացու ունիք :
—Ձեմ քնատիւ, մարմինդ չես յոգնեցուես, անկիկ է :
Ժոյնքի փախուս դնաց, Ինքընիքը դրս պիտու անկողնոյ էր :
Հարկ էր որ այլ եւս ամէն բան ըսէի մօր : Ինչպէ՛ս պիտի կրնար դառն ծըր մարտէի իմըն ծածկել անկիկ : Անկարելի էր :
Եաճորդ ի՛մը, անդամալոյծ կ'իրն լսեմ մեռեալանք Իրգորեմ Այրտանի եկեղեցեկն սկսեցի, տողքով որին տանեմ իմ մերձեայնի : Քահանայի եւ դպիրը կու գային մարմինը փերցունել :
Վարը, դադարը նշարալցելն մէջն է եւ պարտեղը յուղարկաւորաց լազմութիւն լցուած էր :

որը խառցին պատահանները գոց պահե-
լու։

Այլ եւս յոյս չունէր թէ պիտի կրեա-
նորը տխուր մահը պահել մօրէն, սակայ-
ն թէ քանի մը վայրկեան միայն ուշացնէ
զայն, մի՞թէ չէ՞զ կնո՞ղ համար երբեմ-
ն կենեան նշնաբեկ վայրկեանները պար-
գեւած չէ՞ր ըլ՞որ։

Պարտէզի հաւաքուող անձինք անխո-
հէն ու յաւըլ դէմը մը առած, կանաչ-
ցած ծաղիկով կ'աղթէին։ Աշնուկն որ, ո-
մէկ բան կը խառգարէր պարտիզին սովոր-
րական ըստ թիւերը։

Պարտիզին վաճակապուտուր բաց ձեզ-
ուած էր։

Նորիկները կը մտնէին ապտորեւն ա-
ռանց փակելու այդ փառնորդուութե-
րուն երկու փակեցիները գոցուած ծա-
մանակիւնի ծանօթ ճանիւղին վրէ կանկնէ-
հակապակ ըտոր այս գլուխը կ'առնէ
և թէ՛ զայն ամեն վայրկեան ծիլէ՛թ, աչ-
քերը սրտեւլ, կուգար մարչի համարեւն
այս վերջինը ընդգդարար գլուխկեց թ-
ստօտօր բաներ կը գտնակայ իր չուրը։

Ծած ծաղիկով տեղի ունեցող խօսակ-
ցութեանց տեսակն մը անորոշ չլուի կ'
հասնէր ինչիւն իր ուշադրի րականչեռուե-
րը միտոյց վարձուած էին անհնէն ա-
նորոշ աստիճանակով ա՛յ ճշգրէն։

Աւստի չուտով լսեց մեռելական եր-
գերը։

—Այս ի՞նչ է, ըսաւ ինքեան, կրեա-
նէ՛ս այն հնչեցեալը որուն համար զանգա-
սակ զարկին երէկ, մեր կողմն է։

(Երանանքիւն)

